

B&W VOORSTEL

Kenmerk: 2023-009061

Datum b&w-vergadering:

21 maart 2023

Onderwerp:

Leidraad Inrichting Openbare Ruimte

Te nemen besluit:

1. De bijgaande Leidraad Inrichting Openbare Ruimte gemeente Overbetuwe (versie maart 2023) vast te stellen;
2. Het Handboek locatie-eisen gemeente Overbetuwe 2014 in te trekken, met dien verstande dat deze wel nog zijn gelding blijft houden voor projecten waarvoor reeds contractueel is afgesproken dat voornoemd Handboek of een opvolgende versie van toepassing is.

Team/ behandelend ambtenaar:

TR / Martijn Fledderus

Status advies:

openbaar

Portefeuillehouder:

Wethouder Wijnte Hol

Doorgeleiding naar de raad:

ja, informierend

Betrokkenen bij advies extern:

N.v.t.

Betrokkenen bij advies intern:

Betrokkenen bij dit voorstel:

- Wethouder Rik van den Dam (portefeuille duurzaamheid)
- Teammanager team Ruimte (TR)
- Ambtelijk opdrachtgever faciliterende projecten (TSP)
- Juridisch Adviseur (TSPJ).

De LIOR is op integrale wijze tot stand gekomen met alle betrokken medewerkers binnen het fysieke domein.

TIC:

Ja

Bijlagen voor B&W:

- Leidraad Inrichting Openbare Ruimte gemeente Overbetuwe (versie maart 2023)
- Vaststellingsbesluit Leidraad Inrichting Openbare Ruimte gemeente Overbetuwe (versie maart 2023)

Bijlagen voor raad:

- B&W-voorstel Leidraad Inrichting Openbare Ruimte
- Leidraad Inrichting Openbare Ruimte gemeente Overbetuwe (versie maart 2023)

- Vaststellingsbesluit Leidraad Inrichting Openbare Ruimte gemeente Overbetuwe (versie maart 2023)

Te nemen besluit

1. De bijgaande Leidraad Inrichting Openbare Ruimte gemeente Overbetuwe (versie maart 2023) vast te stellen;
2. Het Handboek locatie-eisen gemeente Overbetuwe 2014 in te trekken, met dien verstande dat deze wel nog zijn gelding blijft houden voor projecten waarvoor reeds contractueel is afgesproken dat voornoemd Handboek of een opvolgende versie van toepassing is.

Inleiding

De Leidraad Inrichting Openbare Ruimte (LIOR) beschrijft alle eisen en richtlijnen die de gemeente stelt aan de inrichting van de openbare ruimte. De LIOR is de opvolger van het Handboek locatie-eisen en is van toepassing op zowel eigen projecten als projecten die door externe initiatiefnemers worden uitgevoerd. Om verschillende redenen was dit document aan een herziening toe. Zo ontbrak op sommige onderdelen de doorvertaling van ambities uit het Integraal Kwaliteitsplan Openbare Ruimte (IKP OR) en kon het handboek qua 'look & feel' een verbeterslag gebruiken. Daarnaast zijn alle inhoudelijke eisen en richtlijnen geactualiseerd en is een onderdeel opgenomen dat het proces beschrijft van actualisering, toepassing in projecten en afwijkingen van de LIOR.

Beoogd resultaat

Met de vaststelling van de LIOR ligt er weer een actueel document dat bij het inrichten van de Overbetuwse openbare ruimte gebruikt moet worden en waarin de gemeentelijke ambities zijn meegenomen.

Argumenten en onderbouwing

1.1 Na het vaststellen van de LIOR zal deze van toepassing zijn op alle (nieuwe) projecten in de gemeente Overbetuwe

De LIOR is zowel van toepassing op projecten die we als gemeente zelf uitvoeren, als op initiatieven van derden. Bij faciliterende projecten wordt bij het sluiten van de exploitatieovereenkomst of samenwerkingsovereenkomst de meest actuele versie van de leidraad geldend verklaard.

1.2 De inhoudelijke eisen zijn geactualiseerd

De inhoudelijke eisen vanuit het Handboek locatie-eisen zijn voor alle beheerdisciplines geactualiseerd en in lijn gebracht met huidig beleid, regelgeving, vakpublicaties en voortschrijdend inzicht uit de beheerpraktijk. Hiermee geeft de LIOR dus weer een actuele weergave van hoe de gemeente Overbetuwe de openbare ruimte wenst in te richten.

1.3 Ambities uit het IKP OR zijn verwerkt

De openbare ruimte heeft een belangrijke functie in de bijdrage aan maatschappelijke opgaven van de gemeente. Het Integraal Kwaliteitsplan Openbare Ruimte (IKP OR) legt hierover kaders vast en geeft zes ambities voor de openbare ruimte (identiteit, gezond en inclusief, klimaatadaptatie, biodiversiteit, circulariteit en veiligheid). Deze ambities vormen daarom ook mede het uitgangspunt voor de LIOR en zijn als algemene ontwerpeisen opgenomen in hoofdstuk 3. Daarnaast zijn de ambities waar mogelijk concreet vertaald naar specifieke eisen per beheerdiscipline.

1.4 Detailtekeningen en dwarsprofielen zijn geactualiseerd en uitgebreid

In de LIOR zijn detailtekeningen en dwarsprofielen opgenomen die de gewenste inrichting van verschillende elementen visueel weergeeft. Deze uitwerkingen hebben

dezelfde status als de tekstuele eisen en geven de gewenste inrichting overzichtelijk en eenduidig weer.

1.5 Look & feel is verbeterd

Ten opzichte van het Handboek locatie-eisen is een slag gemaakt met betrekking tot de 'look & feel' van het document. De LIOR is opgemaakt als interactieve pdf en is visueel aantrekkelijker gemaakt, waarmee het een handzamer en toegankelijker stuk is geworden.

2.1 Lopende projecten hebben reeds het Handboek locatie-eisen als uitgangspunt genomen

Op lopende projecten kan een eerdere versie (m.a.w. het Handboek locatie-eisen) nog van toepassing zijn, omdat deze contractueel is overeengekomen als toetsingsdocument (in exploitatieovereenkomst bv.). De in de overeenkomst vastgelegde versie is geldend bij deze projecten. Op alle projecten die na de vaststelling van dit collegevoorstel worden opgestart, zal de LIOR van toepassing worden verklaard.

Kanttekeningen en onderbouwing

1.1 Verdere doorvertaling van (strategische) ambities blijft aandachtspunt bij actualisatie

Zoals hierboven benoemd, is in de LIOR een eerste doorvertaling gemaakt van de verschillende (strategische) ambities. Tegelijkertijd is hier nog een verdere slag in te maken op basis van beleid dat in de toekomst nog ontwikkeld moet worden (o.a. Water- en Rioleringsprogramma, verkeer, klimaatadaptatie, etc.). Van daaruit kan vervolgens weer de vertaling worden gemaakt naar de LIOR in een volgende actualisering van dit document.

Financiën

De vaststelling van de LIOR heeft geen financiële gevolgen.

Rol gemeente, interactie en initiatiefnemer

De LIOR is bestemd voor eenieder die zich met de inrichting en vormgeving van de openbare ruimte bezighoudt, zoals beheerders, stedenbouwers, projectleiders, civieltechnici, ontwikkelaars, (landschaps)architecten en alle betrokken (beleids)adviseurs. Het document wordt daarmee zowel intern als extern gebruikt.

De gemeente is als eigenaar en beheerder van de openbare ruimte verantwoordelijk voor een goede en veilige inrichting. Bovendien kan de openbare ruimte een bijdrage leveren aan maatschappelijke opgaven, zoals is uitgewerkt in het IKP OR. Bij het ontwerpen en uitvoeren van projecten, reconstructies en (her)inrichtingen hanteert de gemeente daarom de LIOR. Wanneer sprake is van een externe initiatiefnemer (faciliterende projecten) heeft de gemeente een kaderstellende, toetsende en monitorende rol. De LIOR is in dat geval een belangrijk instrument om de gewenste inrichting te borgen. Het proces dat bij faciliterende projecten doorlopen wordt, is tevens als onderdeel opgenomen in de LIOR.

Duurzaamheid

Bij het inrichten van de openbare ruimte speelt duurzaamheid een steeds grotere rol. Drie van de zes ambities uit het IKP OR (klimaatadaptatie, biodiversiteit en circulariteit) hebben hier betrekking op en zijn als zodoende dus als algemene ontwerpeis in de LIOR opgenomen. Een duurzame inrichting van de openbare ruimte betekent o.a. het voorkomen van wateroverlast bij piekbuien, het beperken van hittestress in bebouwde gebieden, het

bijdragen aan biodiversiteit door soortengebruik en het spelen van een stimulerende rol door gebruik van milieuvriendelijke en circulaire materialen.

Deze duurzame ambities zijn waar mogelijk vertaald naar concrete eisen in ieder inhoudelijk hoofdstuk van de LIOR. Bijvoorbeeld in de hoofdstukken groen en waterhuishouding zijn vanuit dit uitgangspunt de nodige aanpassingen gedaan om beter aan te sluiten op de duurzaamheidsambities. Enkele voorbeelden zijn het voorschrijven van normen voor groen en bomen, het uitwerken van uitgangspunten en een principeprofiel voor wadi's, het voorschrijven van gebakken materialen voor elementenverharding in A-functiegebieden en het kiezen voor zo veel mogelijk circulaire materialen in straatmeubilair en speeltoestellen.

Vervolg

Planning

N.v.t.

Communicatie

De LIOR wordt zowel intern als extern gebruikt. Met het oog op de kenbaarheid van het stuk wordt de LIOR naar buiten toe aangekondigd als officiële bekendmaking en gepubliceerd in het gemeenteblad, waarmee het stuk tevens via internet voor alle betrokkenen en geïnteresseerden beschikbaar wordt gemaakt. Daarnaast wordt de raad over de vaststelling van de LIOR geïnformeerd via een TIC.

Intern wordt de LIOR op een centrale plek opgeslagen met duidelijke versieaanduiding. We zullen de LIOR in een vroegtijdig stadium ook delen met externe initiatiefnemers en projectontwikkelaars wanneer sprake is van aanleg en overname van openbare ruimte bij een project.

Evaluatie

Tweejaarlijks wordt beoordeeld of het nodig is de LIOR te updaten, afhankelijk van veranderingen in relevante wetgeving of gemeentelijk beleid. Indien nodig kan de Leidraad ook tussentijds op onderdelen geactualiseerd worden (bijvoorbeeld vanwege ingrijpende wijzigingen in wetgeving of beleid die van invloed zijn op specifieke beheerdisciplines). Actualisaties worden vastgesteld door uw college.